

Team Finlandin vuosi

2014

FINLAND
team

Team Finland -verkoston toiminta on kehittynyt vuoden 2014 aikana vauhdikkaasti. Vuoden alkupuolella pääpaino oli kansainvälistymispalveluja koskevissa uudistuksissa, joista keskeisin oli Finpron uudelleenorganisointi. Syksyllä syvennettiin yhteistyötä esimerkiksi viestinnässä sekä tapahtumien ja matkojen toteutuksessa. Loppuvuodesta saatiin maaliin kotimaan alueellista palvelumallia ja yhteistä Team Finland -taloa koskevat valmistelut.

Kulunut vuosi oli ensimmäinen, jonka toimintaa ohjasi valtioneuvoston hyväksymä yhteinen vuosistrategia. Hallinnonalojen rajat ylittävä vuosisuunnittelu on osoittautunut toimivaksi työkaluksi, joka on tuonut järjestelmällisyyttä ja yhdenmukaisuutta Suomen toimintaan eri puolilla maailmaa. Monissa maissa eri organisaatioiden työntekijät ovat hioutuneet yhtenäisiksi tiimeiksi, ja esimerkiksi ulkoasiainhallinnon ja Finpron yhteistyö on tiivistynyt selvästi.

Kotimaassa vuosistrategian edellyttämistä toimenpiteistä on pantu toimeen valtaosa. Eteneminen on ollut ripeää varsinkin asioissa, joissa toimijoiden joukko on suhteellisen pieni ja yhteensovitettavia intressejä vähän. Yksittäisistä asioista haastavin on ollut kotimaan alueellisen, kansainvälistymispalveluja koskevan palvelumallin kehitystyö. Kotimaan palvelumallia koskevat linjaukset saatiin kuitenkin valmiiksi joulukuussa ja mallin toimeenpano käynnistyy heti vuoden 2015 alussa.

MIKÄ TEAM FINLAND?

Team Finland tuo yhteen yritysten kansainvälistymistä, Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja maakuvaan edistävästä valtiorahoitteisista palveluista ja niiden tuottavista organisaatioista.

Tavoitteena on sekä parantaa asiakaspalvelun laatua että tehostaa julkisten resurssien käyttöä tuomalla organisaatiot tiiviiseen yhteistyöhön. Verkostoa ohjaa valtioneuvosto, joka määrittelee vuosittain koko toimialaa koskevat strategiset painopisteet.

Kuva: VNK

TEAM FINLAND -VERKOSTO

Vuoden 2014 lopussa verkostoon kuului työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoasiainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö, Finpro (ml. Export Finland, Invest in Finland ja Visit Finland), Finnvera, Tekes, Teollisuussijoitus, Finnfund, Finnpartnership, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit, VTT, Suomalais-Venäläinen kauppakamari, Suomalais-ruotsalainen kauppakamari sekä ELY-keskukset. Verkoston toimintaa koordinoi valtioneuvoston kanslia.

Tuleva Team Finland -talo Helsingin Ruoholahdessa tarjoaa työtilat noin 600 verkoston työntekijälle.

Verkoston tulevan kehityksen kannalta tärkeä hanke on Team Finland -talo, joka kokoaa suuren osan verkoston toimijoita saman katon alle Helsingin Ruoholahteen. Sopimus yhteisistä toimitiloista allekirjoitettiin joulukuussa 2014 ja muuton odotetaan tapahtuvan syksyllä 2016. Taloon siirtyvät kokonaisuudessaan Finpro, Tekes, Finnvera ja Teollisuussijoitus. Rajoitetummin taloa hyödyntävät myös toimialan keskeiset ministeriöt kuten työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoasiainministeriö ja valtioneuvoston kanslia. Talosta pyritään luomaan koko verkoston yhteinen kohtaamispaikka ja toiminnan keskus.

Team Finland -verkoston toiminnan arviointia ja siihen liittyvää mittaristoa on valmisteltu syksyn aikana ja ensimmäinen arviointi toteutetaan alkuvuodesta 2015. Arviointi rakennetaan sellaiseksi, että se voidaan toteuttaa jatkossa vuosittain, ja tätä kautta järjestelmällisesti seurata toiminnan vaikuttavuutta. Tulevaisuudessa tulosten mittaamista pyritään helpottamaan myös kehittämällä kansainvälistä liiketoimintaa koskevaa tilastointia yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa.

TEAM FINLAND
-TALOSTA
LUODAAN
VERKOSTON
KOHTAAMISPAIKKA
JA TOIMINNAN
KESKUS.

Palvelut kansainvälistyville yrityksille

Team Finland -verkosto auttaa yritystäsi kansainvälistymään. Palvelumme ja tarjoamamme rahoitus auttavat yritysten kasvua ja menestystä maailmalla.

Markkinoiden mahdollisuudet

Tarvitsetko tietoa mahdollisuuksista ja riskeistä eri maissa?

Neuvontaa ja koulutusta

Kaipaatko opastusta kansainvälistymisen ensiaskeleissa tai liiketoiminnan pyörittämisessä?

Rahoitus

Tarvitsetko rahoitusta kansainvälistymiseen?

Verkostot

Tarvitsetko yrityskumppanin tai yhteyksiä ulkomailla?

Yhteiskuntasuhteet

Kaipaatko apua vaikuttamiseen kohdemarkkinoilla?

Näkyvyys

Haluatko osallistua vienninedistämismatkoille ja tapahtumiin?

Team Finland -verkoston tarjoamat kansainvälistymispalvelut on jaoteltu kuuteen ryhmään. Palvelut esitellään tarkemmin osoitteessa palvelut.team.finland.fi.

Kansainvälistymispalvelut koottiin yhteen

Valtioneuvoston keskeisimpiä kuluneelle vuodelle asettamia tavoitteita oli julkisrahoitteisten kansainvälistymispalvelujen selkeyttäminen ja niiden suuntaaminen entistä voimakkaammin nimenomaan pk-yritysten kansainvälistymisen edistämiseen. Vuosien saatossa alan palveluista on kehittynyt monimutkainen ja hajanaisesti ohjattu kokonaisuus, joka on ollut pk-yritysten näkökulmasta vaikeaselkoinen.

Vuoden alkupuolella valmisteltiin Finpron toimintakonseptin uudistus ja Finpron kaupallinen konsultointitoiminta myytiin Soprano Oy:lle. Uudistuneen, julkisiin palveluihin keskittyvän Finpron odotetaan pystyvän palvelemaan nimenomaan pk-yrityksiä entistä paremmin. Toimintakonseptin muutos toi mukanaan myös selkeämmän työnjaon suhteessa muuhun Team Finland -verkostoon ja yksityisiin palveluntarjoajiin.

Myös ulkoasiainministeriö selkeytti yrityksille suunnattuja palveluitaan, joihin kuuluvat esimerkiksi edustustojen tilojen käyttö, yhteiskuntasuhteet ja kontaktien luominen kohdemarkkinoilla. Tässä yhteydessä toteutettiin ulkoasiainhallinnon maksuasetuksen muutos, joka mahdollistaa aikaisempaa yhdenmukaisemman ja läpinäkyvämmän hinnoittelun edustustoverkon tarjoamille palveluille.

Kuva: Laura Kotila / VNK

Team Finlandin palveluita tehtiin tutuiksi Slushissa marraskuussa.

Syyskuussa julkistettiin kaikki Team Finland -verkoston kansainvälistymispalvelut kattava kokonaisuus, joka sisältää myös uudistuneen Finpron palvelut. Palvelut on koottu kuuteen, yritysten tarpeista lähtevään kokonaisuuteen. Tämä hallinnonalojen rajat ylittävä palvelurakenne mahdollistaa jatkossa valtionrahoitteisten kansainvälistymispalvelujen kehittämisen kokonaisuutena ja helpottaa myös puuttumista päällekkäisyyksiin. Kyseessä on siksi tärkeä askel sekä asiakaspalvelun että julkisten resurssien tehokkaan käytön kannalta.

Samalla kun kansainvälistymispalvelujen sisältöä ja työnjakoa on selkeytetty, organisaatiot ovat yhdistäneet voimiaan palveluja koskevassa markkinoinnissa. Syksyn aikana Team Finland esitteli palvelujaan yhteisellä osastolla esimerkiksi Tampereen kansainvälisillä Alihankintamessuilla ja kasvuyritystapahtuma Slushissa Helsingissä. Loppusyksystä toteutettiin neljäntoista Suomen kaupunkiin ulottunut Rohkeutta on! -kiertue, jossa erityisesti Tekes, Finpro, Finnvera ja ulkoasiainministeriö kertoivat kansainvälistymispalveluistaan. Jatkossa yhteistyön odotetaan edelleen tiivistyvän.

Yhteisesti tuotettuja uusia palveluita

Vuoden aikana julkistettiin myös Team Finland -yhteistyönä tuotettuja uusia palveluita. Finnveran, Tekesin ja Finpron yhteinen *Team Finland LetsGrow* tarjoaa rahoitusta ja neuvontaa. Tekesin kautta toteutettu *Team Finland Explorer* tarjoaa rahoitusta kansainvälistymiseen liittyvien asiantuntijapalveluiden hankintaan. Tekesin ja ulkoasiainministeriön *BEAM*-ohjelma (Business

Vientiä ja investointeja edistävät Team Finland -matkat vuonna 2014

Kohdema	Delegaation johtaja	Pääteemat	Osallistuneet yritykset
Etiopia ja Tansania	Pääministeri Jyrki Katainen ja kehitysministeri Pekka Haavisto	Life sciences, terveys ja elintarvikkeet; ICT; infrastruktuuri	26
Kiina	Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen	Biotalous; life sciences, terveys ja elintarvikkeet	20
Brasilia	Ympäristöministeri Ville Niinistö	Biotalous; cleantech	22
Kiina	Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko	Life sciences, terveys ja elintarvikkeet	11
Turkki	Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen	Biotalous	13
Chile ja Peru	Elinkeinoministeri Jan Vapaavuori	Biotalous; koulutus ja oppiminen; cleantech	28
Kiina	Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo	Biotalous	12
Vietnam	Elinkeinoministeri Jan Vapaavuori	Cleantech; ICT; koulutus ja oppiminen	25
Yhdysvallat	Kehitysministeri Sirpa Paatero ja sisäministeri Päivi Räsänen	Biotalous; kriisiliiketoiminta; jälleenrakennus; koulutus ja oppiminen	15
Etelä-Korea	Pääministeri Alexander Stubb	ICT ja digitalisaatio; life sciences, terveys ja elintarvikkeet; cleantech	23
Kiina	Ympäristöministeri Sanni Grahn-Laasonen	Cleantech	14
Saksa	Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri Lenita Toivakka	Marine ja offshore; biotalous	20

229

* Taulukkoon on koottu Finpron järjestämät, valtioneuvoston jäsenten johtamat yritysvaltuuskuntamatkat.

with Impact) edistää kehitysmaihin suuntautuvaa liiketoimintaa. Lisäksi Konserniverokeskuksen kanssa laadittiin siirtohinnoittelua koskeva opas kansainvälistyville yrityksille.

Markkinatietoa ja markkinoiden mahdollisuuksia koskevien palvelujen tehostamisessa edistettiin. Keskipitkän aikavälin trendeihin painottuvan FutureWatch-palvelun kehitystyötä jatkettiin, ja Finpro, Tekes sekä ulkoasiainministeriö sopivat markkinatietoa koskevien palvelujensa yhdistämisestä yhteiselle tekniselle alustalle vuodesta 2015 alkaen. Uudistukset tuovat eri puolilla maailmaa havaitut markkinamahdollisuudet ja -riskit aiempaa helpommin suomalaisten yritysten ulottuville.

Yrityksille tarjottavien, ministerijohtoisten vienninedistämismatkojen (ns. Team Finland -matkat) valmistelua parannettiin. Verkoston toimijat sopivat matkoja koskevista yhteisistä käytännöistä ja matkojen seurannasta. Loppuvuodesta 2014 alkaen valtioneuvoston jäsenille on myös tuotettu yhteinen suositus siitä, mihin maihin tai alueille ministerien johtamat vienninedistämismatkat tulisi suunnata, millä toimialapainotuksilla ja milloin. Näiden käytäntöjen avulla matkoista pystytään rakentamaan entistäkin suunnitelmallisempi, yritysten tarpeita vastaava kokonaisuus.

VIENTIÄ EDISTÄVIEN
MATKOJEN
KOORDINAATIO ON
TIIVISTYNYT.

Kotimaan malli etenee

Käytännön asiakaspalvelun kannalta suuri haaste on ollut kansainvälistymispalveluja koskevan ns. kotimaan palvelumallin keskeneräisyys. Palvelumallin suunnittelussa ja toimeenpanossa on kuitenkin edistytty. Keväällä käynnistettiin työ- ja elinkeinonministeriön johdolla Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa alueellinen pilotti, jonka avulla haettiin kokemuksia koko Suomen kattavaa palvelumallia varten. Mallia koskevat keskeisimmät linjaukset tehtiin vuoden lopussa ja uuden mallin toimeenpano alueilla käynnistyy vuoden 2015 alussa.

Palvelumalli kattaa kaikki valtionrahoitteiset kansainvälistymispalvelut. Käytännön asiakastyö Suomessa ja maailmalla tehdään Team Finland -organisaatioiden yhteisissä asiakkuustiimeissä. Asiakastyö pohjautuu yrityksille räätälöityyn palvelusuunnitelmaan ja yhteiseen, vuoden 2015 lopussa käynnistettävään asiakashallintajärjestelmään. Tekes vastaa palvelumallin toimeenpanosta Suomessa. Yhteistyötä ei-valtiollisten Team Finland -kumppaneiden kuten kauppa-kamariverkoston ja seutujen kehitysyhtiöiden kanssa tiivistetään sekä palvelujen tarjonnassa että yritysten ohjaamisessa palvelujen pariin.

Vuonna 2015 edistetään investointeja

Investointien edistämiseen tähtäävässä työssä kehitys on ollut hieman vuosistrategiassa asetettuja tavoitteita hitaampaa. Keskeisessä tavoitteessa eli Team Finlandin laajan ulkomaanverkoston valjastamisessa investointien edistämiseen ei ole vielä edetty riittävästi. Ulkomaan tiimeillä ei aina ole käytössään riittäviä välineitä investointien edistämiseen, ja myös osaamista tällä alueella tulee parantaa.

Osittain kyseessä on ollut pakon edessä tehty priorisointi. Koska kansainvälistymispalveluja koskevat uudistukset ovat edellyttäneet vuoden aikana niin suurta työmäärää ja myös Invest in Finlandin toiminta on käynyt läpi muutoksia, ei tähän sektoriin ole päästy keskittymään täydellä teholla. Vuoden 2015 osalta näkymät ovat kuitenkin positiiviset. Investointien edistäminen on nostettu yhdeksi tulevan vuoden kärkitavoitteista ja alkuvuodesta on käynnistymässä useita toimenpiteitä, joilla verkoston kapasiteettia investointien edistämässä vahvistetaan. Invest in Finlandille on myös ohjattu rahoitusta nimenomaan tähän tarkoitukseen.

**INVESTOINTIEN
EDISTÄMINEN ON
NOSTETTU YHDEKSI
TULEVAN VUODEN
KÄRKITAVOITTEISTA.**

Suomen vahvuudet esiin

Maakuvaviestintä on poikkileikkaava toimintamuoto, jonka avulla tuetaan Suomen menestymistä eri aloilla, yhtä lailla viennissä kuin esimerkiksi investointien, osaamisen tai matkailijoiden ohjaamisessa Suomeen. Suomen maakuvaviestintää koordinoivan *Finland Promotion Boardin* toiminta painottui alkuvuodesta yhteisten työvälineiden kehittämiseen. Team Finlandin

Kuva: Pure Finland in Beijing -yhdistys

Pekingin Pure Finland -tapahtumassa esiteltiin syyskuussa suomalaisia design-innovaatioita. Maakuvahankkeessa oli mukana lähes kolmekymmentä yksityistä ja julkista suomalaistahoa.

verkkosivuille koottiin esimerkiksi maakuvaviestinnän työkalupakki, joka antaa eväitä kansainväliseen Suomi-viestintään. Lisäksi käynnistettiin Suomesta ulkomaalaisille kertovan This is Finland -sivuston uudistamistyö.

Syksyn aikana maakuvaviestinnän koordinaatiota lähdettiin tehostamaan ja sen tavoitteita selkeyttämään. Maakuvaviestinnän painopisteet ryhmiteltiin vuosikelloon, joka antaa verkoston eri organisaatioille yhteiset, ajallisesti painottuvat kärjet esimerkiksi cleantechiä, suomalaista ruokaa tai startup-toimintaa koskevien kampanjoiden toteutukseen. Myönteinen askel oli myös Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) siirtyminen osaksi Finprota.

Maailmalla tehtävässä maakuvatyössä merkittävä rooli on ulkoasiainministeriön uudistetulla viestintäosastolla, joka myöntää ulkomaanedustustoille varoja maakuvaviestintään Team Finland -vuosisuunnitelmissa tehtyjen esitysten perusteella. Vuonna 2014 tällaista määrärahaa myönnettiin yhteensä 530 000 euroa.

Kotimaassa suuri maakuvaviestinnän panostus oli puolestaan kasvuyritystapahtuma Slushille Invest in Finlandin kautta ohjattu 610 000 euron tuki. Rahoituksella autettiin Slushia kasvamaan uuteen kokoluokkaan ja pyrittiin tätä kautta vahvistamaan Suomen kansainvälistä näkyvyyttä startup-toiminnan kärkimaana.

Koulutusta ja verkostoitumista

Team Finland -verkostolle järjestettiin vuoden aikana kaksi suurempaa, yhteistä koulutus-tapahtumaa, joissa osallistujat perehtyivät verkoston ja siihen kuuluvien organisaatioiden toimintaan. Keväällä pidetty, noin viikon mittainen Team Finland -kurssi oli suunnattu noin 30 keskeiselle tiimikoordinaattorille ja asiakaspalvelussa toimivalle henkilölle. Syksyllä vuorossa oli kaksipäiväinen koulutus, johon osallistui 160 verkoston jäsentä eri puolilta maailmaa. Koulutuksista saatu palaute on ollut hyvää ja niiden järjestämistä jatketaan.

Yksittäiset organisaatiot ovat myös sisällyttäneet Team Finlandia koskevia osuuksia omiin sisäisiin koulutustapahtumiinsa. Syksyllä Finpro ja ulkoasiainministeriö toteuttivat ulkomaille kuuteen alueelliseen keskuksen suuntautuneen koulutuskierroksen, jonka aikana ulkomaiset tiimit perehdyttiin uudistuneisiin kansainvälistymispalveluihin.

Tärkeä rooli on myös vuosittain järjestettävällä Team Finland -päivällä, joka järjestettiin kesällä toista kertaa. Päivään osallistui noin 300 henkeä. Sen tavoitteena on luoda yhteistyö-verkostoja eri puolilla maailmaa ja maakunnissa toimivan henkilöstön kesken ja perehdyttää heidät toistensa tekemään työhön. Vuonna 2014 uutta oli Team Finland -tori, jolla osallistujille tarjottiin tietoa eri toimialoista ja niiden mahdollisuuksista.

Johtaja Jukka Salo kertoi Team Finland -koulustilaisuudessa marraskuussa Finpron uusista palveluista.

Kuva: Jonna Berghem / ulkoasiainministeriö

Näkymiä vuoteen 2015

Team Finland -verkoston ensimmäisen yhteiseen strategiaan pohjautuvan toimintavuoden saldo on varsin positiivinen. Aikaan on saatu tärkeitä työnjakoa ja palvelutarjontaa selkeyttäviä uudistuksia erityisesti kansainvälistymispalveluissa. Organisaatioiden välinen käytännön yhteistyö on myös tiivistynyt monin tavoin.

Alkavana vuonna näiden muutosten odotetaan näkyvän konkreettisesti asiakaspalvelun laadussa, kun kotimaan palvelutiimit aloittavat työnsä. Vuoden 2015 strategian mukaisesti valtion organisaatioiden toimintaa lähdetään myös tehostamaan toistaiseksi vähemmälle huomiolle jääneissä asioissa kuten investointien edistämisessä. Keskeisenä kehityskohteena on nostettu esiin myös ohjauksen vahvistaminen ja selkeyttäminen. Kykyämme priorisointiin ja yhteisten päätösten toimeenpanoon tulee entisestään parantaa.

Suomen taloudellinen tilanne ylläpitää lähivuosina voimakasta painetta eri organisaatioiden välisen yhteistyön tiivistämiseen ja resurssien yhteiskäyttöön. Samaan suuntaan vaikuttaa globaalitalouden kehitys ja yritysten tarve saada monipuolista, hallinnonalojen siilot ylittävää tukea kansainvälistymiseen. Saumaton yhteispeli on erityisen tärkeää Suomessa, joka on viennistä ja investoinneista erittäin riippuvainen, ja jossa näiden asioiden edistämiseen kohdistetut julkiset voimavarat ovat moniin vertaismaihiin nähden pienet.

MAAILMANTALouden
KEHITYS LUO PAINETTA
PRIORISOINTIIN JA
YHTEISTYÖN TIIVISTÄMISEEN.

FINLAND
team

TEAM FINLAND/
VALTIONEUVOSTON KANSLIA

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. 0295 16001
f. 09 1602 2165
julkaisut@vnk.fi
www.vnk.fi/julkaisut